

תוכן עניינים

3.....	מבוא :	.1
4.....	הטרדה מינית - sexual harassment	.2
5.....	חוק שוויון הזדמנויות בעבודה	.2.1
6.....	החוק למניעת הטרדה מינית	2.2
7.....	מטרות החוק למניעת הטרדה מינית :	.2.2.1
11.....	ביקורת ציבורית כלפי החוק למניעת הטרדה מינית	.3
11.....	פרשת חיים רמון	.3.1
13.....	פרשת משה קצב	.3.2
14.....	השפעות החוק למניעת הטרדה מינית על חיינו	.4
15.....	ניתוח סטטיסטי	.4.1
18.....	מטרות שהחוק השיג באופן חלקי או בכלל לא :	.4.2
21.....	פמיניזם ומיזוגניה	.5
22.....	"מיזוגיניה" - שנאת נשים	.5.1
23.....	סיכום :	.6
24.....	ביבליוגרפיה	.7

1. מבוא:

שאלת המחקר אשר הנחתה במסגרת כתיבת עבודת מחקר זו היא: "כיצד הטרדה מינית הפכה לבעיה חברתית ואיך נתון זה השפיע על חיינו?"

"רות אוכלת רק פטוט, היא מגניבה וחיננית אבל שמנה כמו חבית. עליה גוף מאוד שובב, מי ששורק מפנה היא גב". בשנת 2015 או אולי ב-15 השנים האחרונות, שיר כזה היה זוכה לגינויים מקיר לקיר (גם בשנים שבהם הכוונה הייתה לקיר לבנים..). וככל הנראה לא היה זוכה להשמעות בשום פלטפורמה כזו או אחרת אבל בשנות ה-80 השיר הזה, אשר לקוח מהרפרטואר העשיר של הזמר ג'קי מקייטן ז"ל, היה נחשב ללא פחות משלגאר. במילותיו הפואטיות של השיר ניתן כבר להבין כי הטרדה מינית מעולם לא נתפסה אז כאקט שלילי אשר נדרש להתייחסות ולטיפול כירורגי ע"י המחוקק. ההפך הוא הנכון - שריקות לבחורות והערות על בסיס סקסיסטי הן רק חלק מאותם ביטויים אשר מעניקים זוויות ראייה לתפיסת העולם שרווחה באותם שנים, כפי שאסקור בהמשך העבודה.

בשלב הראשון של עבודת המחקר אסקור את התהליכים אשר קדמו והביאו לחיקוק החוק למניעת הטרדה מינית בישראל בשנת 1998 ומה היו המניעים למהלך זה¹.

בשלב השני של עבודת המחקר אבחן את השינויים וההשפעות של החוק על חיי החברה בישראל והאם מטרותיו של החוק אכן הושגו כפי שהגדירם המחוקק. במסגרת הבחינה הנורמטיבית אבחן האם המודעות בנוגע להטרדה מינית עלתה בקרב אזרחי מדינת ישראל ומהי התפיסה הרווחת בנוגע לשימוש בחוק. כמו כן, אבחן האם בתי המשפט בישראל אימצו את גישת המחוקק ואת החוק ואבחן האם קיימת הגדרה אשר מבדילה ומגדירה היכן עובר הגבול בין הטרדה לרומנטיקה.

בשלב השלישי והאחרון של העבודה אבחן את השפעת הפמיניזם הן בעת החיקוק והן לאחריו על בית המשפט ובכלל בכל הנוגע להטרדות מיניות. אבחן כיצד משפיעה רשת האינטרנט על תופעת "המיזוגיניה" (שנאת נשים) ואנסה להסביר כיצד כיום אנו נמצאים בעידן מודרני ומתקדם אך עדיין שונאים נשים על היותם נשים.

¹ חוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח-1998

3.2. פרשת משה קצב

פרשה משפטית נוספת שהתנהלה באותם ימים שהייתה הנושא הבווער והמדובר ביותר בכל רחבי המדינה הייתה פרשת משה קצב, נשיא המדינה. פרשה זו רק הוסיפה וליבתה את הביקורת החרפה כלפי החוק למניעת הטרדה ובאופן כללי את הקלות היחסית בה ניתן להגיש כתב אישום כנגד גברים ואף צוין מספר רב של פעמים כי הפמיניזם השתלט על רשויות החוק והאכיפה.

בניגוד לחיים רמון שהאשם במעשה מגונה, הנשיא קצב הואשם במספר עבירות ובהם: אונס, מעשה מגונה, הטרדה עד והטרדה מינית. להלן עובדות הפרשה¹¹:

בכתב האישום שהוגש כנגד משה קצב יוחסו לו מספר עבירות מין שביצע בשלוש נשים שונות במהלך כהונתו כשר התיירות בשנת 1998 וכנשיא המדינה בשנים 2003-2005, כל זאת בעובדות תחתיו תוך ניצול מרות. בכתב האישום שהוגש, בעת שכיחן כשר התיירות יוחסו לו 2 עבירות אינוס שונות ומעשה מגונה בכוח. בעת שכיחן כנשיא המדינה יוחסו למשה קצב עבירות הטרדה מינית, מעשים מגונים והטרדה עד.

באשר לאישום בגין הטרדה מינית, קבע ביהמ"ש המחוזי כי קורבנותיו של הנשיא קצב היו נתונות למרותו ומצאו עצמן בודדות אל מול עוצמתו הרבה האישית והציבורית כנשיא המדינה. דה פקטו, כל אחת מהקורבנות ניצבה לבדה במעון הנשיא כאשר היא חוששת לכבודה, לפרנסתה, לעצמה ולחיי משפחתה. החשש הגדול ביותר בא לידי ביטוי בכך שאותם נשים סירבו במשך שנים להגיש תלונה בשל הלחץ הכבד שהופעל עליהם. העובדה שהקורבנות היו נתונות למרותו של הנשיא ושהמעשים שיוחסו לו בוצעו במסגרת העבודה, גרם לביהמ"ש לנהוג באופן מחמיר ביותר(כפי שדורש החוק). יתרה מכך, העובדה שהמעשים האסורים בוצעו במסגרת העבודה ותוך ניצול מרות הכבידו על הדרישה להקל בעונשו של הנשיא לשעבר לנוכח הזמן שעבר מן המעשה עצמו ועד לדיון המשפטי עלתה טענה לפיה הנשיא קצב נסחט ע"י אחת הקורבנות שהעמידה דרישה להתלונן נגדו במשטרה בגין הטרדה מינית במידה והוא יסרב לה¹²).

בשנת 2007 נחתם הסדר טיעון בין קצב לפרקליטות המדינה וסוכם בין הצדדים כי הנשיא קצב יודה במעשים המיוחסים לו ויתפטר מכס נשיא המדינה. בתמורה לכך, סעיף האינוס יושמט ויוותר רק סעיפי האישום בגין מעשה מגונה והטרדה מינית. כמו כן, נקבע כי קצב יפצה את כל אחת מן הקורבנות בסך של 30,000 ₪¹³.

קצב אכן הגיש את התפטרותו מתפקיד נשיא המדינה אולם בפתיחת משפטו, קצב הודיע כי הוא חוזר בו מהסכם הטיעון ומסרב להודות בעבירות שיוחסו לו¹⁴.

כמקובל בעבירות מין, משפטו של קצב התנהל בדלתיים סגורות. בחודש מרץ 2011 הורשע קצב בעבירות שיוחסו ונגזרו עליו 7 שנות מאסר בפועל, שנתיים מאסר על תנאי ופיצוי בסך של 125,000 ₪ לכל מתלוננת. קצב הגיש ערעור לביהמ"ש שנדחה גם כן¹⁵.

¹¹ תפ"ח(תל אביב-יפו) 1015-09, מדינת ישראל נ' משה קצב תק-מח 2010(4), 21282

¹² אבירם זינו, "קצב מבהיר: לא הוגשה תלונה על סחיטה", YNET, יולי 2006

¹³ אבירם זינו, מזור: קצב חתם על הסדר – יתפטר ולא ייאסר, YNET יוני 2007

¹⁴ רוני מלול ואפרת זמר, "החלטתי ללכת בדרך הקשה ולהוכיח חפותי", NRG אפריל 2008